


## PERSBERICHT

12 SEPTEMBER 2024

### Verslag aan het parlement: 181<sup>e</sup> Boek – deel I: Opmerkingen over de rekeningen 2023 van het algemeen bestuur, de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie, de administratieve openbare instellingen en de gelijkgestelde instellingen



In het eerste deel van zijn 181<sup>e</sup> Boek onderzoekt het Rekenhof de rekeningen 2023 van het algemeen bestuur, de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie (ADBA's), de administratieve openbare instellingen (AOI's) en de instellingen die zijn gelijkgesteld met de AOI's. Het wijst op de inspanningen van de Federale Accountant en de vooruitgang die is gemaakt bij de boeking van de fiscale opbrengsten (het principe van het vastgesteld recht wordt nageleefd in 99 % van de gevallen). Er blijven echter nog steeds tekortkomingen, onder meer de boeking van de vaste activa en van de waardeverminderingen, die een significante impact hebben op de rekeningen en dus op het getrouw beeld van de financiële toestand en het vermogen van het algemeen bestuur. Het Rekenhof besteedt in dit deel van het Boek ook aandacht aan de rekening van uitvoering van de begroting en aan de rekeningen van de AOI's en de ADBA's.

#### **1 Algemene rekening van het algemeen bestuur van de federale Staat**

Zowel de Federale Accountant als de departementen leveren inspanningen om de kwaliteit van de algemene rekening te verbeteren, waardoor enkele vroegere tekortkomingen zijn opgelost. Het Rekenhof stelt echter opnieuw vast dat de algemene rekening 2023 slechts gedeeltelijk zijn doel bereikt om de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de andere stakeholders te informeren over de verrichtingen en de vermogenstoestand van het algemeen bestuur.

De toepassing van het principe van het vastgesteld recht voor de boeking van de fiscale opbrengsten werd nog verruimd, zodat het nu voor ongeveer 99 % van die opbrengsten wordt toegepast.

De complexe waardering van bepaalde activa en passiva verhindert een betrouwbare boeking van de terreinen en gebouwen en van de waardeverminderingen op de fiscale vorderingen.

Het Rekenhof stelt ook vast dat de toelichting en de commentaren te weinig relevant zijn. Om van de algemene rekening een bruikbaar beheerinstrument te maken, moet de inhoud ervan beter worden afgestemd op de informatiebehoeften van de administratie, de regering en de Kamer van Volksvertegenwoordigers. De informatie moet dus niet alleen duidelijker

zijn om de cijfers goed te kunnen interpreteren, ze moet ook beter aansluiten bij andere rapporteringen (o.a. het verslag van de FOD Beleid & Ondersteuning (BOSA) over de raming van het vorderingensaldo).

## **2 Algemene rekeningen van de ADBA's, AOI's en gelijkgestelde instellingen**

Het Rekenhof heeft de rekeningen aanvaard van 87 van de 89 diensten en instellingen die zijn onderworpen aan de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat. Het heeft de rekening van BelExpo niet onderzocht omdat ze niet was goedgekeurd door de toezichthoudende minister, en ook de rekening van APETRA niet omdat ze niet werd voorgelegd door de staatssecretaris voor Begroting.

De staatssecretaris voor Begroting heeft de officieuze rekeningen bezorgd van 21 entiteiten waarvoor de goedkeuringsdocumenten ontbraken. Dat vormt een probleem in die zin dat de controles aanvatten zonder met zekerheid te weten of de rekening zal worden goedgekeurd en welke elementen ervoor zorgen dat een rekening met vertraging wordt goedgekeurd.

Het Rekenhof is ook nagegaan welk gevolg werd gegeven aan sommige van zijn opmerkingen en heeft voor verschillende entiteiten nieuwe opmerkingen geformuleerd over de boeking van de vrijstelling van bedrijfsvoorheffing, de vaste activa van de federale wetenschappelijke instellingen en de begrotingsboekhouding. Het formuleerde ook aanbevelingen voor het Nationaal Orkest van België, Enabel en de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM).

## **3 Controle van de rekeningen van bepaalde instellingen**

Het Rekenhof merkt op dat de Regie der Gebouwen inspanningen heeft geleverd om de kwaliteit van haar financiële overzichten te verbeteren, maar verschillende boekhoudkundige rubrieken zorgen nog steeds voor aanzienlijke problemen. Het stelt bovendien tekortkomingen vast op het vlak van de interne beheersing, onder meer wat de functiescheiding en de thesauriecyclus betreft.

Fedasil werd in 2023 verschillende keren veroordeeld door de arbeidsrechtbanken om opvang te organiseren voor aanvragers van internationale bescherming, op straffe van een dwangsom. Voorts kon het agentschap niet aantonen dat het voldoende controle uitoefent op de terugbetalingen van de uitgaven van zijn partners, met uitzondering van die van La Croix-Rouge en het Rode Kruis. Het Rekenhof formuleerde ook aanbevelingen voor de controle op de oplaadbare kaarten die zijn gekoppeld aan een rekening op naam van het agentschap, het up-to-date houden van de volmachthouders op de rekeningen en de loonreconciliëring.

Wat Sciensano betreft, stelt het Rekenhof diverse anomalieën vast in de jaarrekening 2023 die het gevolg zijn van een ontoereikende interne beheersing en vooral betrekking hebben op de onderzoeksprojecten. De instelling heeft begin 2024 een interne auditor aangeworven en een post van beheercontroleur opengesteld om de kwaliteit van haar jaarrekening verder te verbeteren.

Wat tot slot het nucleair passief betreft, merkt het Rekenhof op dat het koninklijk besluit dat de vijfjaarlijkse financiering ervan regelt ten laste van de Staat, is verstreken op 31

december 2023. NIRAS stuurde op 30 juni 2023 vijfjaarlijkse plannen door voor de verdere financiering vanaf 2024. De definitieve financieringsbeslissing van 29 maart 2024 betreft enkel 2024, wat het beheer van nucleair afval op lange termijn bemoeilijkt. Bovendien werd de financieringsbeslissing genomen nadat het parlement de begroting 2024 al had goedgekeurd. Om het voor 2024 goedgekeurde vorderingensaldo te behouden, zou NIRAS enerzijds de bijdragen sneller moeten innen bij de producenten van afval en anderzijds die bijdragen trager moeten storten. Uiteindelijk zal het Nationaal Instituut voor Radio-elementen, dat niet tot de consolidatieperimeter behoort, de kosten tijdelijk voorfinancieren, en geplande uitgaven werden verschoven naar latere begrotingen. Het Rekenhof beveelt de regering aan snel werk te maken van een langetermijnvisie en een structurele financiering.

### **Informatie voor de pers**

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het "*181<sup>e</sup> Boek – deel I: Opmerkingen over de rekeningen 2023 van het algemeen bestuur, de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie, de administratieve openbare instellingen en de gelijkgestelde instellingen*" werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op [rekenhof.be](https://www.rekenhof.be).